

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

Expedita Juris Divini, Natvralis, Et Ecclesiastici Moralis Expositio

Tamburini, Tommaso

Coloniæ Agrippinæ, 1665

Circa quod objectum versari is debet? parag. 3.

urn:nbn:de:hbz:466:1-40132

quod nondum ipsi dispensationem concessam acceptaverint, colligi potest ex a alibi à me dictis.

2. Sep. li. 5.
de pen. in
Tr. De cas.
17. c. 9. §. 1.
d. nu. 18.

§. III.

Circa quod versari debet consensus contrahentium.

1. **C**ontroversum, & sanè dignum, quod explicetur, est, de quanam re debeat, seu circa quod objectum debeat versari consensus, tum ut validum sit, tum ut licitum Matrimonium? In Matrimonio enim tria veluti collecta inveniuntur, Bonum Sacramenti, Bonum prolis, Bonum fidei, hoc est, Matrimonium ex natura sua Primò, affert indissolubilitatem, quia est Sacramentum juxta illud Sancti b. Pauli *Sacramentum hoc magnum est. Ego autem dico in Christo, & Ecclesia*, ut scilicet, sicuti Christus Dominus indissolubiler est conjunctus cum Ecclesia, ita vir cum uxore modo superius explicato. Secundò, affert intentionem generandi prolem, illamque educandi. Tertio, necessitatem servandi fidem inter ipsos conjuges, atque ad horum aliquod reducuntur alia in Matrimonio inclusa, qualis est cohabitatio conjugum, obligatio reddendi debitum, & similia.

b. S. Paul.

2. **Q**uærimus ergo, An si quis Matrimonium contrahat, non intendendo prædicta omnia bona inclusa in Matrimonio, validè, & licitè contrahat? Quid, si intendat alios fines extrinsecos Matrimonio? intendat v. g. divitias ex dote acquirere, honorem ex familia, conjugii voluptatem, & similia.

An validè?

3. Si quis mente intendat, sive explicitè, sive implicitè (quod implicitum hic evenit, quando non intenditur contrarium) se obligare ad illa tria, scilicet ad perpetuitatem, ad prolem, ad servandam fidem, validè Matrimonium contrahit; invalidè verò, si positivè habeat animum non se obligandi

3. Sane. l. 2. positivè habeat animum non se obligandi
mar. d. 29. ad hæc. Ita Sanch. & alii que. Ratio, quæ
G. Herv. dictum hoc simul probat, & explicat, est,
de ma. disp. quia, ut modo diximus, de essentia Matrimo-
3. diff. 4. monii est consensus tradendi corpus, quo

consensu conjux se obliget, ad prolem generandam, fidemque servandam. At verò ipsa exequutio generationis, vel ipsa actualis custodia fidei de essentia non est: possum enim ego, me obligare, v. g. ad servandam castitatem, licet animum habeam ejusmodi obligationem (sanè cum peccato) non observandi. Cum igitur prædictus contrahens, de quo loquimur, intendat sive explicitè sive implicitè, ut dixi, hanc obligationem subire, substantiam Matrimonii ponit, atque adeò contrahit validè; immo id etiam erit, si intendat, se obligare ad status perpetuitatem, quod est Bonum Sacramenti, cætera verò bona, puta Bonum prolis, & Bonum fidei, non excludat. Nam sic, quasi in radice includit cætera dicta Bona.

4. Quod si omnem obligationem, vel etiam solum unam ex prædictis tribus, v. g. perpetuum statum excludat, tunc nullum esse Matrimonium patet ex dictis, quia non habetur sic Matrimonii essentia. Lege Hurad. d & Perez. *

d Hur. disp.
7. differ. 9
e Perez de
mat disp.
13. sec. 5.

An licitè?

Vbi, qualis finis debeat intendi à contrahente Matrimonium, ne is peccet.

5. Finis alius est principalis, ad quem scilicet quis principaliter intendens, aliquid agit. Alius secundarius, à quo quis non raro applicatur ad agendum. Celebras v. g. ut Sacrificium Deo offeras? Ecce causam, seu finem principalem. Sed id hodie facis, aliter non facturus, quia eleemosynam invenisti? Ecce finem secundarium, & quem vocamus etiam impulsivum, quo actu applicaris ad celebrandum: nam illum primum vocare solemus motivum.

6. Jam in Matrimonio contrahendo, potest Primò, esse finis tradendi mutuo corpora, quæ, ut modo dicebam, est obligatio, in qua tanquam in radice includitur obligatio prolis generandæ, & obligatio reddendi conjugii debitum, & cætera modo nu. 2. explicata, & in Matrimonio inclusa.

7. Secundò, potest esse finis adhibendi remedium concupiscentiæ, seu evitandi fornicationem, vel habendi conjunctionem mutuam obsequiorum, & similia, quæ in-

Ecc 2 cludun-

cluduntur quidem in Matrimonio, sed tanquam quædam secundaria; nam propterea vocantur, & sunt fines secundarii institutionis Matrimonii.

8. Tertiò, possunt esse fines quilibet alii qui nec primario, nec secundo includuntur in institutione Matrimonii, nam propterea sunt, vocanturque fines extranei Matrimonii, quos scilicet conjuges ipsi non raro adhibere solent; ejusmodi est finis acquirendi divitias, voluptatem, bonum nomen, honestam familiam; &c. His positis.

9. Dico Primò. Cum quis contrahit Matrimonium more ordinario, illique consentit ob finem prædictum principalem, vel ob aliquem ex inclusis in ipso principali fine, vel ob aliquem ex finibus prædictis secundariis, non excludendo expressè principalem, licitè contrahit. Ratio est, quia sic se conformem reddit ejus institutioni, & non est, undè culpa orti possit.

10. Dixi (more ordinario) nam possit licitè contrahi Matrimonium cum sola intentione se obligandi ad mutuam corporum traditionem, præscindendo à copula, immò copulam excludendo, & sic fuisse Matrimonium Sanctiss. Virginis, & S. Joseph, supra insinuavimus, & iterum dicemus clarius infra. *a*

11. Dico Secundò. Si quis per suum consensum ordinet suum Matrimonium ad aliquem ex finibus extrinsecis dictis numero 8. non excludendo expressè fines illos Matrimonii primarium, & secundarium; peccabit quidem ex communi sententia cum Sanch. *b* & Layman, *c* aliisque, sed non mortaliter: Ratio est, quia, licet non sit magna deordinatio, cum implicite remaneant illi fines, undè non sit culpa mortalis; aliqua tamen adest deordinatio, dum tam explicitè intenditur finis extrinsecus, & alienus à finibus, ob quos institutum est Matrimonium.

12. Quod si excluderentur expressè fines primarii, nec consentiret quis obligationi tradendi suum corpus, &c. Tunc, & Matrimonium esset nullum, & consequenter id sic intendere, foret mortaliter illicitum, quia sic irritum redderetur Sacramentum.

13. Dico Quartò. Quamvis sententia di-

cta nu. 11. probabilis sit, & communiter recepta, tamen probabilis est etiam opposita, excludens etiam peccatum veniale, ut sustinent Castropal. *d* Coninck, & Pontius, *f* *d* Cast. Vel enim hi extrinseci fines ex se honestatem, moralem habent, ut esset pax Republicæ, concordia consanguineorum, familiæ nobilitatis conservatio, fornicatio vitanda, &c. Et tunc ajo, te venialiter non peccaturum, si ob ejusmodi fines Matrimonium contrahas; quia dum finem illum principalem procreationis sobolis, &c. non excludis, & aliquem ex his extraneis, qui ex se honesti sunt, intendis, non est, undè culpam ullam committas; Quæ enim culpa est, honesto medio, quale est Matrimonium, velle acquirere illud, quod ex se honestum item est?

Vel hi extrinseci fines, ex quorum aliquo moveris ad Matrimonium, sunt ex se indifferentes, qualis est finis divitiarum, voluptatis non peccaminosæ, honoris, &c. Et tunc etiam ajo, te, nec peccaturum venialiter, abstrahendo ab aliquo alio inconvenienti; Ratio est ferè eadem, quia, dum non excludis finem principalem, ex se nulla est culpa, velle aliquod temporale acquirere, medio aliquo honesto actu. Sanè culpam non committit, qui celebrat Sacrum non celebraturus v. g. hodiè, nisi stipendium lucretur, modo remaneat intentio principalis sacrificandi in honorem Dei, quæ semper remanet, ut supponimus, siquidem peccaminosum non est, sic operari. Ita igitur in casu nostro. Et ad hoc fortè respexit Sanch. *g* dum denique fallus est, communiter in adhibendis his finibus, venialiter quidem peccari, quia dum remanet implicite, modo dicto, finis principalis, cæteri (ait) non tam sunt fines operis, quam motivum, & applicativum operantis.

CAPUT III.

De Consensu externo requisito ad Matrimonii valorem.

1. **I**NTERNO consensui debet accedere mutuus consensus externus, ut Matrimonium valeat, tum quia nullus contractus consistit, nisi fiat externè; debet enim cognosci

a Inf. c. 5.
§. 7. n. 5.
fine.

b Sanch. l. 2.
mat. d. 29.
nu. præser-
tim 21.
c Laym. l. 1.
§. Tr. 100.
tr. 4. n. 2.
§. 3.